

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ**

**ФОРМУВАННЯ СТАЛОГО
ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ:
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

**Матеріали IV Міжнародної
науково-практичної конференції**

16-17 листопада 2023 року

Київ 2023

УДК 332.36

Формування сталого землекористування: проблеми та перспективи : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 16-17 листопада 2023 р.). Київ : Редакційно-видавничий відділ НУБіП України, 2023. 290 с.

Видання містить матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Формування сталого землекористування: проблеми та перспективи». Тематика конференції відображає комплексність, міждисциплінарність і багатовекторність проблем формування сталого землекористування та інноваційних підходів до їх вирішення. У тезах доповідей учасників представлено технічні, організаційні, економічні, екологічні та соціальні засади забезпечення формування сталого землекористування.

Матеріали збірника будуть корисними для фахівців у сфері землеустрою, геодезії, картографії, містобудування, геоінформаційних технологій та ін.

The publication contains materials of the IV International scientific-practical conference "Formation of sustainable land use: problems and prospects". The theme of the conference reflects the complexity, interdisciplinarity and multi-vector nature of the problems of sustainable land use formation and innovative approaches to their solution. The participants' reports present the technical, organizational, economic, environmental and social principles of ensuring the formation of sustainable land use.

The materials of the collection will be useful for specialists in the field of land management, geodesy, cartography, urban planning, geographic information technologies, etc.

Матеріали подано в авторській редакції

Materials are submitted in the author's edition

Рекомендовано до друку вченою радою
Інституту землекористування Національної академії аграрних наук України
(протокол № 11 від 23 листопада 2023 р.)

ISBN 978-617-8171-09-4

© Інститут землекористування НААН України, 2023
The Institute of Land Management of National Academy of Agrarian Sciences of Ukraine, 2023

Конопляник М.І.
здобувач ОС Магістр
Національний університет біоресурсів і природокористування України
м. Київ, Україна

Бутенко Є.В.
к.е.н., доцент
Національний університет біоресурсів і природокористування України
м. Київ, Україна

ФОРМУВАННЯ ІНСТИТУТУ ОБМЕЖЕНЬ І ОБТЯЖЕНЬ В УКРАЇНІ

Доцільність застосування інституційного підходу зумовлена необхідністю створення системної моделі, яка б стимулювала процеси природоохоронної діяльності в сільськогосподарському виробництві та обмежувала деградацію агроландшафтів. Інституційні перетворення мають забезпечити формування нових інститутів економічних відносин, що каталізують процес інтенсифікації залучення земельних ресурсів у відтворювальний процес [240, 241].

Тому маємо створити якісно нові суспільні інститути для реалізації складних виробничих, економічних, соціальних та екологічних завдань, що ґрунтуватимуться на встановленні єдиних правил для всіх суб'єктів, тобто як для держави, так і для її громадян. Інститут – це правила гри в суспільстві незалежно від сфери його діяльності. Концептуально слід відрізнити інститут (правила) від інституційних одиниць (організацій). Метою перших є забезпечення умов

діяльності, других – за допомогою майстерності та стратегії досягти бажаного результату [248, с. 88].

Інститут являє собою формоутворюючу одиницю економічного базису суспільства та його надбудови, що генерує весь спектр екологічних, економічних, соціальних та правових інновацій, які проникають у всі сфери відтворювального процесу в період масштабних системних трансформацій. Більше того, активізація процесів глобалізації в сучасних умовах вимагає створення досконалого та сучасного інституційного каркасу земельних Формування обмежень та обтяжень у землекористуванні відносин, здатного забезпечити екологічну та економічну безпеку, господарську самодостатність країни.

Також визначені особливості, які виділяють правовий інститут як самостійний підрозділ правової системи [11, 164], до яких віднесено: а) забезпечення самостійного регулятивного впливу на певну ділянку відносин; б) відокремлення в правовій системі за своїм інтелектуально – вольовим змістом. Правовий інститут регулює чітко визначену ділянку суспільних відносин, відрізняється фактичною та юридичною однорідністю.

Земельні ресурси є об'єктивним фактором соціально-економічного розвитку незалежно від політичних режимів, уподобань більшості, пріоритетів влади і системи землекористування, який забезпечує їх залучення у відтворювальний процес.

Обмеження права власності можна також класифікувати за: а) об'єктом; б) суб'єктом; в) змістом. До обмежень за об'єктом, наприклад, можна віднести обмеження загальної площі земельних ділянок сільськогосподарського призначення–100 га.

Обмеження включають в себе обов'язки, які обмежують дії осіб або організацій у відповідності до закону, з метою забезпечення суспільного благополуччя та захисту прав інших. Це може охоплювати різні аспекти життя, включаючи права власності, свободу слова, право на працю та інші.

Обтяження означає фінансові чи інші обов'язки, які суб'єкт повинен виконувати відповідно до закону. Це можуть бути податки, збори, штрафи, аліменти, платежі за послуги, та інші види фінансових або інших внесків на підтримку держави та різних сфер життя, таких як охорона здоров'я та освіта.

Суть інституту обмежень і обтяжень полягає в тому, що він створює баланс між правами та обов'язками суб'єктів відносно держави та суспільства. Цей баланс спрямований на забезпечення справедливого та ефективного функціонування правової системи, забезпечення стабільності та розвитку суспільства, а також забезпечення соціальної справедливості та захисту прав громадян.

Висновок. Інституційний підхід має велике значення в контексті створення системної моделі для підтримки процесів природоохоронної діяльності в

сільськогосподарському виробництві та обмеження деградації агроландшафтів. Цей підхід вимагає створення нових інститутів, які регулюватимуть відносини між суб'єктами і забезпечуватимуть екологічну та економічну безпеку. Інституційні перетворення спрямовані на формування правил гри для всіх учасників суспільства, щоб досягти бажаних результатів у сферах економіки, екології та соціальних відносин.

Цей підхід також наголошує на важливості створення сучасного інституційного каркасу для земельних відносин, який забезпечує сталість та ефективність суспільства у відтворювальному процесі. Важливо, щоб інституційні обмеження та обтяження були збалансовані, забезпечуючи права та обов'язки суб'єктів перед державою та суспільством.

Таким чином, інституційний підхід в контексті земельних ресурсів та природоохоронної діяльності є важливим інструментом для створення сталої та ефективної системи, яка сприяє розвитку та забезпеченню сталості суспільства в умовах змін в економіці та екології.

Список використаних джерел

1. Формування обмежень та обтяжень у землекористуванні 2017 [Електронний ресурс] //Видавець Грінь Д.С –Режим доступу до ресурсу: <https://dglip.nubip.edu.ua/server/api/core/bitstreams/60b4e477-0a47-4181-9177-51d47572bdc9/content>

2. Формування обмежень та обтяжень у землекористуванні [Електронний ресурс] // Олді+ -Режим доступу до ресурсу: <https://oldiplus.ua/arhitektura-ta-budivnytvo/formuvannya-obmezhen-ta-obtyazhen-u-zemlekoristuvanni>

3. Становлення і розвиток земельного законодавства України у ХХ – на початку ХХІ століття [Електронний ресурс] // Павло Кулинич, Андрій Потапенко, Вікторія Семенюк , Олександр Тиханський -Режим доступу до ресурсу: http://nsj.gov.ua/files/1529050295Land%20law_A5_verska%2029%20May%202018_perenosi_SEMIFIN.pdf

4. Методичні рекомендації для виконання практичних робіт з дисципліни «Формування обмежень і обтяжень у землекористуванні» [Електронний ресурс] // Бутенко Є.В., Йосип Мирославович Дорош, Ольга Степанівна Дорош – Режим доступу до ресурсу: https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=uk&user=3UDTeEwAAAAJ&citation_for_view=3UDTeEwAAAAJ:hqOjcs7Dif8C,

5. Удосконалення нормативно-методичних підходів щодо оцінки агроекологічного стану земель місцевого значення [Електронний ресурс] // Бутенко Є.В., М.Л. Бозняк Режим доступу до ресурсу: https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=uk&user=3UDTeEwAAAAJ&citation_for_view=3UDTeEwAAAAJ:2osOgNQ5qMEC

Formation of the institution of restrictions and burdens in Ukraine

Abstract. This thesis highlights the importance of an institutional approach to solving the problems of environmental protection in agriculture and protecting agricultural landscapes from degradation. Institutional changes are aimed at creating new economic relations that will contribute

to the intensification of the use of land resources in sustainable development. Prospects include the creation of new social institutions that will regulate complex tasks in production, economy, social spheres and ecology. This approach proposes establishing a single system of rules for all participants in society, including the state and citizens, in order to ensure sustainability and efficiency. The institutional approach contributes to the formation of restrictions and burdens in land use, aimed at ensuring the ecological and economic security of the country.